

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ฉะนั้นประเทศไทยต้องการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง ประเทศไทย เป็นประเทศหนึ่งที่ได้ดำเนินการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตลอดมา เป็นเวลา 30 ปีเศษมาแล้ว และในปัจจุบันอยู่ในระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) แต่ละแผนพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาได้มีการประเมินผลงานการพัฒนาการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงในระยะต่อไปตลอดมา เช่นกัน ปัญหาทางการศึกษาที่ผ่านมาในอดีต เป็น เรื่องของปริมาณการศึกษา คือเยาวชนของประเทศไทยยังขาดโอกาสทางการศึกษากันมาก หนทางแก้ปัญหาส่วนหนึ่งจึงมุ่งขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวาง นั้นหมายถึงการสนับสนุนและเพิ่มปริมาณสถานศึกษา ครู และนักเรียน เมื่อการขยายปริมาณทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้นจนกล่าวได้ว่าเพียงพอแล้ว ปัจจุบันแผนพัฒนาการศึกษาจึงมีนโยบายและเป้าหมายมุ่ง เน้นพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

จุดประสงค์โดยส่วนรวมของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ได้มุ่งเร่งรัดพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพทางการศึกษา ต่อเมื่อได้ดำเนินการตามแผนจนถึงการประเมินผล มีปัญหาที่ยังคงต้องพิจารณาอีกมาก เกี่ยวกับคุณภาพของการศึกษา อาทิเช่น มาตรฐานของการศึกษา ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา คุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพของการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการประเมินของแผนระบุว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การศึกษายังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควรคือ ครูภายในชั้นเรียนส่วนใหญ่ยังไม่มีประสิทธิภาพในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2529: 16-17)

การประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับรับการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและสำหรับการศึกษาคือในระดับที่สูงขึ้นไป รัฐได้กำหนดว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับและเป็นภาระผูกพันของรัฐที่ต้องดำเนินการให้ประชากรในวัยเรียนได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527: 1) ดังนั้นการที่จะพัฒนาการศึกษา

โดยส่วนรวมให้มีคุณภาพ จึงควรมีการพัฒนากระบวนการจัดการ เรียนการสอนในระดับประถม-
ศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพื่อส่งผลไปยังการศึกษาระดับอื่นหรือการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณภาพ

ครูประถมศึกษา เป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งในโรงเรียน คุณภาพของการดำเนินงานต่าง ๆ
ในด้านการศึกษามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครู โดยเฉพาะ การที่จะจัดกระบวนการ
เรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จและบรรลุ เป้าหมายของหลักสูตรระดับประถมศึกษา จึง
อยู่ที่คุณภาพของครูผู้สอนด้วย ทว่าในปัจจุบันผลการวิจัยส่วนใหญ่ที่พบในการวิจัย เอกสาร ครั้งนี้แสดง
ไว้ว่าคุณภาพครูในด้านพื้นความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถต่าง ๆ ยังมีไม่เพียงพอที่
จะเอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามที่คาดหวังได้ อาจจะ เนื่องจาก
การศึกษาก่อนประจำการ (Pre-Service) สำหรับวิชาชีพครูยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ หรืออาจ
เนื่องมาจากมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านประสบการณ์ สถานที่ วัฒนธรรม และความเจริญก้าวหน้า
ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงสมรรถภาพทางวิชาชีพ
ของตนอยู่เสมอ เพื่อจะได้ตามทันความก้าวหน้าของวิทยาการในท้องถิ่นและสังคม ดังที่
Rafai, 1972 (อ้างถึงใน สมบูรณ์ ดันยะ 2524: 28) กล่าวไว้ว่า การที่จะสามารถเป็น
ครูได้อย่างสมบูรณ์นั้น มิใช่เพียงการผ่านการฝึกอบรมมาเพียง 1 ปี หรืออย่างมากไม่เกิน 4 ปี
เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ครูทุกคน ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ จะต้องศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อจะ
ได้สามารถติดตามความก้าวหน้าของเนื้อหาวิชาทั้ง ทฤษฎีและการปฏิบัติการสอนด้วย วิธีการที่จะ
แก้ปัญหาดังกล่าวก็คือ การพัฒนาบุคลากร หรือ การพัฒนาครูผู้สอน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติในกระบวนการ-
เรียนการสอน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานอยู่เสมอ

จากความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การพัฒนาครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่
สำคัญของการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เพราะการพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าและทันสมัยจะมี
ผลต่อประสิทธิภาพทั้งกระบวนการผลิต และผลผลิตทางการศึกษา ซึ่งเรื่องนี้ผลสรุปการประชุม
นานาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เรื่องครูศึกษา: ทิศทางใหม่สำหรับโลกที่เปลี่ยนแปลง ระหว่าง
วันที่ 11-14 กรกฎาคม 2531 ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร พบว่า เกือบทุกประเทศ
ได้พยายามแก้ปัญหาในเรื่องคุณภาพการศึกษาในแนวการปฏิรูประบบและวิธีการคือ เน้นพัฒนาคุณภาพ
ประสิทธิภาพของการครูศึกษา ตั้งแต่ระบบการคัดเลือกคนเรียนให้เหมาะสมขึ้น จัดการเรียน
การสอนทั้งด้านวิชาการ และวิธีสอนให้กว้างขวาง เข้มข้นขึ้น สถาบันครูศึกษากับโรงเรียนจะต้อง
สัมพันธ์กันมากขึ้น นักศึกษาครูจะต้องฝึกปฏิบัติให้มาก และ เมื่อจบไปแล้วจะต้องมีโครงการอบรม

ครูประจำการอย่างค่อเนื่องสม่ำเสมอ (In-Service Training) (หนังสือพิมพ์แนวหน้า 22 ก.ค. 2531 : หน้า 5)

สำหรับกิจกรรมการพัฒนาครูผู้สอนประจำการนั้น สามารถจัดได้หลายวิธี เช่น การสัมมนา-วิชาการ การศึกษาและดูงานนอกสถานที่ การส่งเสริมให้มีการศึกษาคู่การฝึกอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสับเปลี่ยนหน้าที่ การพัฒนาค่านิยม และกิจกรรมหนึ่งที่จัดกันโดยแพร่หลาย และจากการดำเนินการของหน่วยงานหลายฝ่าย คือการจัดฝึกอบรมแก่ครูผู้สอนประจำการ แต่การให้การฝึกอบรมยังขาดกระบวนการที่เป็นระบบ มักมุ่งส่งเสริมให้ครูได้เพิ่มวิทยฐานะและมีผลตอบแทนทางวัตถุมากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของครูโดยตรง (สกล รุ่งโรจน์ 2530 : บทคัดย่อ จ) จึงถือว่าเป็นรูปแบบการพัฒนาวิชาชีพที่ยังไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่แท้จริง

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายที่จะให้ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาทุกคนซึ่งถือว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญ เพราะ เป็นผู้ผลิตนักเรียนในขั้นพื้นฐาน ได้ผ่านการฝึกอบรมในวิทยาลัยครูอย่างน้อยคนละ 1 ครั้งทุก ๆ 5 ปี ในการดำเนินงานเพื่อสนองนโยบายนี้กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้วว่า วิทยาลัยครูซึ่งเป็นแหล่งผลิตครูที่ตั้งอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศมีความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล อาคาร สถานที่ หากได้มีการระดมทรัพยากรเหล่านี้มาช่วยในการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาพร้อมกับหน่วยงานผู้ใช้ครู ก็จะเป็นการสร้างสรรประโยชน์ให้บังเกิดสูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยเฉพาะด้านคุณภาพของการประถมศึกษาซึ่งเป็นฐานที่สร้างอนาคตพลเมือง เป็นส่วนใหญ่ของประเทศ จึงจัดตั้งโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาให้เป็นโครงการร่วมระหว่างกรมการฝึกหัดครูกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

การให้การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการพัฒนาที่ครบวงจร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาหรือหลักสูตรที่ครูได้รับจากการฝึกอบรมนั้นควรตรงกับ ความสนใจ เป็นปัญหาและความต้องการของครูอย่างแท้จริงและมุ่ง เน้นการสร้างเสริมความรู้ ความสามารถของครูที่ยังบกพร่องอยู่ รวมทั้งมีการประเมินและติดตามผลกระบวนการฝึกอบรม และการนำความรู้ เทคนิควิธีที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งเรื่องนี้ ปัทม เมธาคูณวุฒิ (2526 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า

สิ่งสำคัญในการจัดฝึกอบรมคือ จะต้องมีการประเมินความต้องการ (Needs Assessment) ซึ่งเป็นตัวชี้บ่งว่าความต้องการสิ่งใดที่จะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานและ เป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนและจัดโปรแกรม วิธีการที่ใช้ในการประเมินความต้องการอย่างง่าย ๆ คือ สํารวจว่าความต้องการอะไร นอกจากนั้นอาจจะใช้วิธีการอื่นประกอบด้วยเป็นต้นว่า วิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ เช่น เอกสารการเงิน เป้าหมาย คะแนนทดสอบ การสัมภาษณ์ การสัมมนาประเมินผล และการประเมินความต้องการโดยการ เก็บรวบรวมข้อมูลย้อนกลับ ทั้งนี้ว่า เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการจัดโปรแกรมในอนาคต

การจะได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนี้ ต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับการฝึกอบรมในรอบปีที่ผ่านมา ความคิดเห็นของครูผู้สอนซึ่งผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว และความต้องการพัฒนาการสอนของครูผู้สอนซึ่งยังไม่ผ่านการฝึกอบรม เป็นต้น เพื่อจะได้ใช้เป็น เครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพอันจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศด้วย

ด้วยเหตุนี้จึงน่าจะได้มีการศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับ โครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในระหว่างการดำเนินงานอยู่ เพื่อจะได้ข้อมูลตรงที่ใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและการดำเนินงานของโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้ให้และผู้รับการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาโครงการพัฒนาครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาของสทวิทยาลัยพุทธชินราช
2. สํารวจความคิดเห็นของครูผู้สอน ซึ่งผ่านการฝึกอบรมมีงบประมาณ 2531 ที่มีต่อโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช
3. สํารวจความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้สอน ซึ่งยังไม่ผ่านการฝึกอบรมที่มีต่อโครงการพัฒนาครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาของสทวิทยาลัยพุทธชินราช
4. สํารวจความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีต่อโครงการพัฒนาครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช

5. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม สำหรับ โครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับ
ประถมศึกษา ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา

1. ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกอบรม ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
และผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา เกี่ยวกับโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็น
โครงการร่วมระหว่างวิทยาลัยครูกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จาก 9 จังหวัดดังต่อไปนี้
วิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก รับผิดชอบสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย
วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ รับผิดชอบสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์และพิจิตร
วิทยาลัยครูนครสวรรค์ รับผิดชอบสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ ชัยนาท และอุทัยธานี
วิทยาลัยครูกำแพงเพชร รับผิดชอบสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชรและตาก

2. สภาพการจัดหลักสูตรฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาของ
สทวิทยาลัยพุทธชินราช จากสถานภาพที่เป็นอยู่ในปีงบประมาณ 2531 และสภาพที่ควรจะเป็นใน
ปีงบประมาณต่อไปเกี่ยวกับด้านเวลา สถานที่ แหล่งวิทยากร องค์กร กระบวนการ และผลผลิต

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

โครงการพัฒนาครูผู้สอน หมายถึง โครงการที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร่วมกับ
วิทยาลัยครูในสทวิทยาลัยพุทธชินราช จัดขึ้นเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดย
มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่
ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 อย่างมีประสิทธิภาพ และ
เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนประถมศึกษาให้สูงขึ้น

หลักสูตรฝึกอบรม หมายถึง เนื้อหาสาระและวิธีการที่จะทำให้ครูผู้สอนได้เกิดความรู้
ความเข้าใจ ทศนคติ และทักษะในวิชาชีพ อันยังผลให้เกิดการเรียนรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลง
พฤติกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

สทวิทยาลัยพุทธชินราช หมายถึง กลุ่มวิทยาลัยครูที่ 2 ที่รวมกันเพื่อดำเนินงานการ
จัดการศึกษาของกรมการฝึกหัดครู ประกอบด้วย วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก

วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ วิทยาลัยครูกำแพงเพชร

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ -
การประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร
เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท กำแพงเพชร และตาก

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานวิจัย

1. วิธีการศึกษาวิจัย

1.1 ศึกษาสภาพการจัดหลักสูตรฝึกอบรม ของโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับ
ประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2531 ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช จาก เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 สัมภาษณ์ คณะกรรมการดำเนินงานการฝึกอบรม ปีงบประมาณ 2531 เกี่ยว
กับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดหลักสูตรการฝึกอบรม ในโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา
ปีงบประมาณ 2531 และแนวโน้มของความต้องการ ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมในปีงบประมาณ
ต่อไปโดยครอบคลุมด้าน เวลา สถานที่ แหล่งวิทยากร องค์กร กระบวนการ และผลผลิต

1.3 สสำรวจความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน
ระดับประถมศึกษา เกี่ยวกับการ เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอนของสทวิทยาลัย-
พุทธชินราช

1.4 นำข้อมูลที่ได้จาก ข้อ 1.1 - 1.3 มาวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทาง
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับ โครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาของสทวิทยาลัย-
พุทธชินราช

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1 คณะกรรมการดำเนินงานการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับ
จังหวัดที่แต่งตั้งโดยตำแหน่งจากกระทรวงศึกษาธิการของสทวิทยาลัยพุทธชินราช

2.2 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งผ่านการฝึกอบรม ในโครงการพัฒนาครู
ผู้สอน ปีงบประมาณ 2531 ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช

2.3 ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาซึ่งยังไม่ผ่านการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครู
ผู้สอน ของสทวิทยาลัยพุทธชินราช

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่อยู่ใน เขตความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช

จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการ เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้ง 4 กลุ่ม อย่างมีขั้นตอน และได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 728 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

3.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกอบรมของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช จำนวน 26 คน

3.2 แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบ แบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งผ่านการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอน ปีงบประมาณ 2531 ของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช จำนวน 110 คน

3.3 แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบ แบบจัดอันดับความสำคัญ แบบประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ซึ่งยังไม่ผ่านการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอนของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช จำนวน 485 คน

3.4 แบบสอบถามฉบับที่ 3 เป็นแบบตรวจสอบ แบบจัดอันดับความสำคัญ และแบบปลายเปิด เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช จำนวน 107 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยศึกษาสภาพการจัดหลักสูตรฝึกอบรมของโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ปีงบประมาณ 2531 ของมหาวิทยาลัยพุทธชินราช จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการดำเนินงานการฝึกอบรมระดับจังหวัดของมหาวิทยาลัย-พุทธชินราชด้วยตนเอง

4.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม 3 ฉบับ ไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ ครูผู้สอนซึ่งผ่านการฝึกอบรมปีงบประมาณ 2531 ครูผู้สอนซึ่งยังไม่ผ่านการฝึกอบรม และผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในสทริทยาลัยพุทธชินราช และรับกลับคืนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นมีเป็นบางส่วนใช้การส่งและรับกลับคืนทางไปรษณีย์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา เอกสารและการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ในแง่ของ เวลา สถานที่ แหล่งวิทยากร องค์กร กระบวนการ และผลผลิต ของการจัดหลักสูตรฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษาของสทริทยาลัยพุทธชินราช

5.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่า ความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์ดังนี้

1. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการฝึกหัดครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ วิทยาลัยครู ซึ่งจะได้อรรถาธิบายความต้องการและปัญหาของครู เกี่ยวกับการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาครูผู้สอน

2. ได้หลักสูตรการฝึกอบรมที่ครบวงจร เป็นไปตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา

3. ช่วยให้ผู้รับผิดชอบโครงการ นำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรการฝึกอบรมหรือนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

รายงานการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 5 บท พร้อมทั้งบรรณานุกรมและภาคผนวก โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งกล่าวถึงการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา การฝึกอบรมครูประจำการ โครงการพัฒนาครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ เสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย